
Obsah

Předmluva k českému vydání (František Urban)	9
Poděkování	10
KAPITOLA 1	
Biologie ochrany přírody a biologická diverzita	11
Mezioborový přístup biologie ochrany přírody: příkladová studie	12
Proč potřebujeme biologii ochrany přírody?	15
Filozofické pozadí biologie ochrany přírody	17
Co je biologická diverzita?	18
Druhá diverzita	20
Genetická diverzita	24
Diverzita společenstev a ekosystémů	24
Měření biologické rozmanitosti	32
Rozložení biologické diverzity na Zemi	34
Kolik druhů žije na světě?	39
Vymírání a ekonomika: ztráta něčeho hodnotného	42
Obecné schéma vymírání	42
Ekologická ekonomie	43
Zdroje ve společném vlastnictví	45
Přímé ekonomické hodnoty	46
Spotřební užitná hodnota	47
Výrobní užitná hodnota	48
Nepřímé ekonomické hodnoty	52
Nespotřební užitná hodnota	53
Opční hodnoty	60

Existenční hodnota	62
Etika životního prostředí	63
Hlubinná ekologie	67
Závěr	67
Doporučená literatura	69

KAPITOLA 2

Ohrožení biologické diversity	71
Rychlost vymírání	71
Vymírání vyvolané lidmi	74
Rychlost vymírání na pevnině a v mořích	76
Míra vymírání na ostrovech	77
Ostrovni biogeografie a současná míra vymírání	79
Příčiny vymírání	82
Úbytek stanovišť	86
Fragmentace stanovišť	95
Degradace stanovišť a znečištění	100
Nadměrné využívání zdrojů	109
Invazní druhy	113
Nemoci	120
Náchylnost k vymírání	122
Souhrn	126
Doporučená literatura	128

KAPITOLA 3

Ochrana na úrovni druhů a populací	129
Ochrana populací směřující k druhové ochraně	129
Malé populace jsou zvláště ohroženy	131
Problémy malých populací	132
Ztráty genetické variability	132
Efektivní velikost populace	135
Demografické výkyvy	138
Katastrofy a změny v životním prostředí	139
Extinkční vóry	140
Bionomie a ekologie druhů	141
Shromažďování ekologických informací	142
Monitorování populací	143
Analýza životaschopnosti populace	147
Metapopulace	149
Zakládání nových populací	154

Pravidla pro úspěšné programy	156
Sociální chování vypouštěných zvířat	160
Zakládání nových rostlinných populací	161
Nové populace a legislativa	163
Strategie ochrany přírody ex situ	164
Zoologické zahrady	167
Akvária	170
Botanické zahrady a arboreta	171
Kategorie ochrany druhů	176
Právní ochrana druhů	182
Státní legislativa	183
Mezinárodní dohody	187
Další mezinárodní dohody týkající se druhové ochrany	192
Souhrn	192
Doporučená literatura	194

KAPITOLA 4

Ochrana přírody na úrovni společenstev 195

Chráněná území	196
Existující chráněná území	200
Účinnost chráněných území	202
Stanovení priorit ochrany přírody	203
Mezinárodní dohody	213
Ekologické sítě v rámci Evropy	219
Projektování chráněných oblastí	223
Velikost přírodních rezervací	227
Minimalizace okrajových a štěpících efektů	229
Biokoridory	230
Krajinná ekologie a projektování chráněných území	232
Management chráněných území	234
Management biotopů	237
Správa chráněných území a místní obyvatelé	239
Okolí chráněných území	244
Život v přírodě vně afrických parků	244
Strategie úspěchu	245
Ekosystémový management	248
Ekologická obnova	251
Ekologická obnova v praxi	256
Hlavní kandidáti na ekologickou obnovu	256
Mokřady	258

Jezera	258
Městská území	260
Prérie	260
Tropické opadavé lesy	262
Ekologická obnova a budoucnost ochrany přírody	264
Souhrn	264
Doporučená literatura	265

KAPITOLA 5

Ochrana přírody a trvale udržitelný rozvoj	267
Státní správa	268
Státní správa na místní úrovni	269
Státní správa na národní úrovni	273
Tradiční společnost a trvale udržitelný rozvoj	274
Vztahy tradičních národů k přírodě	276
Místní obyvatelé versus ochrana přírody	278
Biologická a kulturní rozmanitost	279
Zapojení tradičních společností do zájmů ochrany přírody	281
Mezinárodní přístupy k ochraně přírody a trvale udržitelnému rozvoji ...	289
Vrcholná setkání	289
Financování programů trvale udržitelného rozvoje	291
Mezinárodní finanční prostředky	294
Finanční prostředky v rozvojových zemích	295
Mezinárodní banky pro rozvoj versus ničení ekosystémů	296
Nepodařené rozvojové projekty: případová studie	296
Reforma rozvojových půjček	299
Agenda pro budoucnost	301
Role ochránců přírody	306
Souhrn	310
Doporučená literatura	311
Epilog (Tomáš Kučera)	313
Literatura	315
Literatura	317
Rejstřík	343